

Miejsca Pamięci Narodowej

<http://mpn.kielce.uw.gov.pl/mpn/miejsca-pamieci-narodow/powiat-grodzki/miasto-kielce/34,Miasto-Kielce.html>
2019-09-16, 17:27

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-001

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki

Gmina

Kielce

1. Miejscowość

Kielce

2. Rodzaj obiektu	cmentarz_ wojenny_
-------------------	--------------------

3. Liczba pochowanych	brak danych; w tym zidentyfikowanych: 283
-----------------------	--

4. Nazwa lokalizacji

Cmentarz Wojsk Polskich w Kielcach, ul. Ściegiennego

5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz wojskowy
-----------------------	--------------------------

6. Dawna nazwa miejscowości	---
-----------------------------	-----

7. Nr działki	
---------------	--

8. Opis lokalizacji	Cmentarz znajduje się w obrębie Polskiego Cmentarza Wojskowego przy ul. ks. P. Ściegiennego, na lewo od wejściowej alejki, w ogrodzeniu z żelaznych rur wmontowanych w kamienne słupki.
---------------------	--

9. Opis topografii	---
--------------------	-----

10. Opis obiektu	Cmentarz założony na planie prostokąta o wymiarach 26 x 78,5 m. Do wykonania kwater ziemnych oraz pojedynczych nagrobków wykorzystano beton, wapień pińczowski, marmur bolechowicki oraz stal i żeliwo. Cmentarz porośnięty jest drzewami, natomiast od strony muru i byłego cmentarza prawosławnego zarasta krzewami. Na jego terenie znajduje się 102 kwatery oraz 38 mogił w 8 rzędach.
------------------	---

11. Nazwa obiektu	Cmentarz wojskowy 1914-1921
-------------------	------------------------------------

12. Lokalizacja	Cmentarz znajduje się w obrębie Polskiego Cmentarza Wojskowego przy ul. ks. P. Ściegiennego, na lewo od wejściowej alejki, w ogrodzeniu z żelaznych rur wmontowanych w kamienne słupki
-----------------	---

14. Właściciel działki	
------------------------	--

15. Zarządca działki	
----------------------	--

16. Nr obiektu	brak
----------------	-------------

17. Opis obiektu	Cmentarz założony na planie prostokąta o wymiarach 26 x 78,5 m. Do wykonania kwater ziemnych oraz pojedynczych nagrobków wykorzystano beton, wapień pińczowski, marmur bolechowicki oraz stal i żeliwo. Cmentarz porośnięty jest drzewami, natomiast od strony muru i byłego cmentarza prawosławnego zarasta krzewami. Na jego terenie znajdują się 102 kwatery oraz 38 mogił w 8 rzędach. Na terenie cmentarza, w rzędzie indywidualnych grobów usytuowanych w pobliżu pomnika, znajduje się 8 mogił ziemnych z betonowymi ogrodzeniami i krzyżami oraz 4 luźne mogiły poza ogrodzeniem. Na terenie znaleźć można także 19 mogił legionistów oraz 104 kwatery ziemne.
------------------	---

18. Bibliografia

**U. Oettingen, Cmentarze I wojny światowej w województwie kieleckim, Kraków
1988**

19. Rok powstania obiektu	1914 - 1921
---------------------------	--------------------

20. Opis powstania obiektu	brak
----------------------------	-------------

21. Autor projektu	brak
--------------------	-------------

22. Okres historyczny	Okres_ przed_ 1914_ I_ wojna_ światowa_ wojna_ polsko-bolszewicka_
-----------------------	--

23. Podstawy zakwalifikowania	
-------------------------------	--

24. Przynależność	Narodowość: polska_
-------------------	---------------------

25. Osoby

groby indywidualne:

- Adam Śliwiński, weteran 1863 r., zm. 1925 r
- Wojciech Klamka, weteran 1863 r., zm. 1926 r
- Paweł Kostrzewski, weteran 1863 r., lat 90, zm. 24.VII.1926 r.
- Lucjan Kozłowski, weteran 1863 r., lat 84, zm. 12.III.1927 r.
- ppor. Józef Hen, weteran 1863 r., zm. 13-11-1927 r.
- Feliks Błaszczński, weteran 1863 r., lat 86, 1.XI.1922 r
- Karolina z Ostaszewskich Ostoja Wojciechowska, weteran 1863 r., lat 92, zm. 3.XII.1929
- Władysław Chmurzyński, powstaniec 1863 r., zm. 1931 r.
- Feliks Klimontowicz, weteran 1863 r., zm. 21.VI.1924 r., żył lat 92
- Karol Wójcicki, weteran 1863 r.
- Konstanty Szelański, weteran 1863 r., zm. 1921 r.
- Leonard Brokl, uczestnik powstania 1863 r., żył lat 85, zm. dn. ... września 1927 r., Pokój Jego Duszy

mogiły legionistów:

- Karol Gadomski, B. Legion. I. Brygady. Kaw. Ord., lat 26, zm. 7.II.1924 r.
- Bogdan Derych, legionista Polski
- Leopold Witkowski, legionista Polski, zm. 30-IX-1914 r.
- za mogiłą żeliwny krzyż z napisem: Poln. Legion. Leopold Witkowski, zm. 30.09.1914
- Walenty Wiąckowski, legionista Polski, zm. 20-IX-1914 r.

Za grobem żeliwny krzyż z napisem: Legionar Walenty Wiąckowski, Pro Patria, 20.9.1914

- Kazimierz Piotrowicz, st. szer. Leg. Pol., zm. 22.XII.1916 r.

Za mogiłą żeliwny krzyż z napisem: Gefreiter Kasimir Piotrowicz, Poln. Legionar, 22.12.1916 r.

- Józef Parachmiak, Kapral I Bryg. Leg. Pol., zm. 9.V.1918 r.
- Nleznany Chorąży Legionów Polskich, poległ 24.X.1914 r.
- Lucjan Auer, porucznik Wojska Polskiego, wyd. II sztab., zm. 18.XII.1920 r
- Ewaryst Korewicki, porucznik 24 P.P., zm. 16.IV.1921 r.
- Stanisław Mazur, porucznik 35 ... Zap. Tab., zm. 1...1921 r.
- Stanisław Lalik, porucznik Wojsk Polskich, zm. 25.VI.1921 r.
- Artur Markowski, urz. Wojsk Int. Okr. Gen.
- Antoni Grzybiński, st. żołnierz oddział. telefon. 26 P.P., żył lat 22, zm. 20.VIII.1920 r., Spokój Jego Duszy
- Edward Zwoliński, sierżant Wojsk Polskich, żył lat 27, zm. d. 21 października 1919 r.
- Adam Zawierucha z Bielin, żył lat 23, zm. 10.XI.1919 r., Pokój Jego Duszy
- Julian Sawicki, żołnierz, żył lat 21, zm. dn. 2.I.1920 r., Synowi Ojciec
- Piotr Ratajewicz, kapral Baonu Wartowniczego, zm. d. 17.I.1919 r., żył lat 19
- Wójcicki Kazimierz z m. Siedlce, żołnierz W.P. kol., żył lat 25, zm. 6.I.1921 r., Pokój Jego Duszy, Brat i Synowie

kwatery ziemne:

- sierż. Wacław Grybski, zm. 1920 r.
- Wacław Frąg, ...oni Baranowski, zm. 1920 r.
- Wincenty Tochowicz, ur. w Słomiankach, żył lat 21, zm. 3.X.1919, Pokój Jego Duszy
- szer. Dawidowicz Jan, 3 P. Leg. 6K, zm. 30.8.1919 r.
- szereg. Kiepas Antoni, 4 P.P., zm. 26.8.1919 r.
- szer. Ptaszko Bonifacy, Baon Wart. 2K, zm. 22.VIII.1919 r.
- szereg. Sobczyk Jan, 3 Dyw. Tab., zm. 19.VIII.1919 r.
- szer. Moryc Stanisław, DDG Kielce, zm. 23.VII.1919 r.
- szer. Bartolik Leopold, DDG Kielce, zm. 21.VII.1919 r.
- szereg. Skuza Piotr, Baon Wart. 2.K, zm. 10.8.1919 r.
- szereg. Ciołkowski Franciszek, 4 P.P. Leg., zm. 26.7.1919 r.
- szereg. Hutny Hipolit, 4 P.P. Leg., zm. 22.VII.1919 r.
- szereg. Cup Jan, 4 PP Leg. 3 K., zm. 21.VII.1919 r.
- Jan Szczepański, żył lat 20, zm. 30.XII.1919 r.
- szer. Adam Mikunda, Izydor Furtak, zm. 1920 r.
- szer. Józef Ptocek, Antoni Komarek, zm. 1920 r.
- szer. Jan Żukowski, Jan Wróblewski, zm. 1920 r.
- szer. Stefan Czarnecki, Wincenty Ciszewski
- szer. Adam Krakus, Franciszek Ciupiał, zm. 1920 r.
- szer. Jan Mytek, zm. 1920 r.
- Franciszek Gluza, zm. 16 stycznia 1920 r., żył lat 22, Bratu Ks. J. Bolesław w 1924 r.
- Stanisław Lubowicz, żył lat 20, zm. 8.VI.1920 r.
- szer. Jan Bąk, Władysław Antkowiak, zm. 1920 r.
- szer. Roman Dunker, Eugeniusz Żebrowski, zm. 1920 r.
- Piotr Kuliński, zm. dn. 14.I.1921 r., przeżywszy lat 25, Prosi o Zdowaś Mario
- szer. Karol Matecki, Władysław Sztarak, zm. 1920 r.

Zdjęcia

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-002

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	cmentarz_ wojenny_
3. Liczba pochowanych	12000; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Jeńców Radzieckich w Kielcach, ul. Wojska Polskiego
5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Cmentarz położony jest na leśnej polanie znajdującej się w masywie góry Telegraf. Z obu stron góry doprowadzają doń znaki niebieskiego szlaku turystycznego.
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Cmentarz zawiera 27 kwater. Kwatery ziemne obwiedzione są betonowymi oblamówkami. Aleja prowadząca do pomnika wyłożona jest płytami chodnikowymi. Pomnik wykonany jest z czerwonego piaskowca tumlińskiego i stalowych rur (wys. ok. 150 cm). Na cokole umieszczona jest granitowa tablica z napisem (wys. 75 cm, szer. 150 cm). Przed pomnikiem z którego zwieńczenia usunięto gwiazdę położony jest 2,5 metrowy brzozy krzyż. Teren ogrodzony z bramą wejściową.
11. Nazwa obiektu	Cmentarz Jeńców Radzieckich 1941-1944
12. Lokalizacja	Cmentarz położony jest na leśnej polanie znajdującej się w masywie góry Telegraf. Z obu stron góry doprowadzają doń znaki niebieskiego szlaku turystycznego.
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Cmentarz zawiera 27 kwater. Kwatery ziemne obwiedzione są betonowymi oblamówkami. Aleja prowadząca do pomnika wyłożona jest płytami chodnikowymi. Pomnik wykonany jest z czerwonego piaskowca tumlińskiego i stalowych rur (wys. ok. 4 m). Na cokole umieszczona jest granitowa tablica z napisem (wys. 75 cm, szer. 150 cm): TU ZOSTALI POCHOWANI POMORDOWANI PRZEZ OPRAWCÓW HITLEROWSKICH W LATACH 1941-1944 JEŃCY ŻOŁNIERZE ARMII RADZIECKIEJ Przed pomnikiem, z którego zwieńczenia usunięto gwiazdę położony jest 2,5 metrowy brzozy krzyż. Treść napisu na tablicy przy bramce wejściowej: CMENARZ JEŃCÓW RADZIECKICH ZOSTAŁO TU POCHOWANYCH OKOŁO 12 000 JEŃCÓW RADZIECKICH WYMORDOWANYCH W OBOZIE BUKÓWKA W LATACH 1942-1945; CMENARZEM OPIEKUJĄ SIĘ ŻOŁNIERZE JW. 2359
18. Bibliografia	L. Kaczanowski, B. Paprocki, Miejsca pamięci narodowej 1939-1945 na kielecczyźnie, Kielce 1989 A. Massalski, S. Meducki, Kielce w latach okupacji hitlerowskiej 1939-1945, Wrocław 1986
19. Rok powstania obiektu	1959 r.
20. Opis powstania obiektu	brak
21. Autor projektu	brak
22. Okres historyczny	II_ wojna_ światowa_
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: rosyjska_
25. Osoby	

Zdjęcia

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki

10. Opis obiektu	Ogrodzenie wykonane jest z łamanego piaskowca. Mogiły i nagrobki wykonane są z piaskowca, granitu, marmuru oraz lastrico. Większość jednak grobów to mogiły ziemne w cementowych obramowaniach, z betonowymi i żelaznymi krzyżami różnej wielkości. Większość tabliczek na mogiłach wykonana jest z metalu. Cmentarz złożony jest na planie prostokąta o wymiarach 126,5 m x 116,5 m, z narożnikiem wyciętym od strony cmentarza katolickiego.
------------------	--

12. Lokalizacja

Cmentarz położony jest w ciągu cmentarzy kieleckich, zlokalizowanych wzdłuż ul. P. Ściegiennego, jako wysunięty najbardziej na północ. Jego północny skraj biegnie wzdłuż ul. Gagarina, a zachodni wzdłuż ul. Kwasa.

--

17. Opis obiektu

Ogrodzenie wykonane jest z łamanego piaskowca. Mogiły i nagrobki wykonane z piaskowca, granitu, marmuru oraz lastrico. Większość jednak grobów to mogiły ziemne w cementowych obramowaniach, z betonowymi i żelaznymi krzyżami różnej wielkości. Większość tabliczek na mogiłach wykonana jest z metalu. Cmentarz złożony na planie prostokąta o wymiarach 126,5 m x 116,5 m, z narożnikiem wyciętym od strony cmentarza katolickiego. Od bramy głównej i dwóch bocznych prowadzą utwardzone alejki, wydzielające w środkowej części cmentarza 6 różnej wielkości kwatery, w których znajduje się łącznie 410 mogił i nagrobków ułożonych w 4-6 rzędach: 13 mogił zbiorowych, 348 indywidualnych oraz 49 nagrobków. 8 grobów jest bez żadnego oznaczenia. Obok mogił ofiar II wojny światowej na cmentarzu znajduje się także 50 pochówków powojennych - głównie działaczy politycznych i związkowych.

	<p>Kwatera 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Władysław Macek, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 24.X.1943 r., Cześć Jego pamięci. - Antoni Miernik, zamordowany przez hitlerowców 24.X.1943 r., Pokój Jego duszy - dr. Jan Bularski, ur. 25-X-1899 r., zginął z rąk hitlerowskich 24.X.1943 r. - Władysław Daniel, ur. dn. 15-X-1915 r., zginął z rąk hitlerowców dn. 06.VII.1944 r., Pokój Jego Duszy - Napoleon Kluźniak, przyżywszy lat 35, zamordowany przez zbirów hitlerowskich w Suchedniowie dn. 6.VII.1944, Cześć Jego Pamięci - Zdzisław Kaleta, zył lat 25, zamordowany przez hitlerowców w Suchedniowie dn. 6.IV.1944 r., Pokój Jego Duszy - Stanisław, Czesław Łapaczewski, ur. 12.V.1920 r., ur. 20.VII.1922 r., zginął śmiercią bohaterską z rąk hitlerowskich śpiący dn. 06.07.1944 r. w Suchedniowie - Bronisław Niesiołowski, zył lat 24, został rozstrzelany przez hitlerowców na Słowiku 24.X.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Eugeniusz Miernik, zył lat 20, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 24.X.1943, Cześć Jego Pamięci - Jan Tomasz Jaskólski, ppor. Wojsk Polskich, ur. dn. 17.X.1916 r., zamordowany przez oprawców hitlerowskich dn. 24.X.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Tadeusz Gluszek, ur. 1920 r., zg. 24.X.1943 r., zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Podolski, zył lat 34, zamordowany przez hitlerowskich śpiący dn. 24.X.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Kazimierz Polak, zył lat 27, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 24.X.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Józef Jantys ps. Jasmin, żołnierz Armii Krajowej, zył lat 40, zamordowany przez hitlerowców 24.X.1943 r., Pokój Jego Duszy - Michał Chryczuk, zył lat 32, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 14.XII.1943, Cześć Jego Pamięci - Władysław Gutowski, ps. "Kostki", zył lat 21, zamordowany przez hitlerowców 14.XII.1943, Cześć Jego Pamięci - ... Nowacki, zył lat 23, zamordowany przez hitlerowców dn. 14.XII.1943 r., Pokój Jego Duszy - Jan Zymunt, zył lat 33, został zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 18.XI.1943 r., Pokój Jego Duszy - Nieznana Ofiara zbrodni hitlerowskich, Cześć Jego Pamięci - Zenon Piotr Król "Bogdan", ucz. gimn. J. Śniadeckiego w Kielcach, ur. dn. 22.XII.1921 r., zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich dn. 18.XI.1943 r. przy ul. Urzędniczej w Kielcach, Cześć Jego Pamięci - Władysław Putowski, zył lat 46, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 18.XI.1943, Cześć Jego Pamięci - Jan Chmurzyński, zył lat 20, zamordowany przez zbirów hitlerowskich 1.XI.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Władysław Bąk, zył lat 28, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 14.XII.1943, Cześć Jego Pamięci - Piotr Bolesław Domagański, zył lat 27, zamordowany przez hitlerowców dnia 14.XII.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Tadeusz Werens, zył lat 18, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 11.X.1944, Cześć Jego Pamięci - Nieznana Ofiara Zbrodni Hitlerowskiej, Cześć Jej Pamięci - Jan Makuch, zył lat 42, zm. z rąk hitlerowców dn. 10.V.1944 r., P.J.D. - Michał Radek, zył lat 40, został zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich w dniu 18 listopada 1943 r., Pokój Jego Duszy - Nieznana Ofiara Zbrodni Hitlerowskiej, Cześć Jej Pamięci - Antoni Rogala, zył lat 43, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 18.XI.1943, Cześć Jego Pamięci <p>Kwatera 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 26 mogił: Nieznana Ofiara Zbrodni Hitlerowskich, Cześć Jej Pamięci - mgr Marian Dzwonek ps. "Antoni Kotwica", zył lat 37, zamordowany przez hitlerowców 12.VI.1942, Cześć Jego Pamięci - Franciszek Surowiec, przeżył lat 48, zamordowany przez zbirów Gestapo w Kielcach dn. 13.VIII.1943 r., Stefania Surowiec po torturach w Oświęcimiu, zyla lat 21, zm. 15.VIII.1947 r., Pokój Im - Jan Grzegorzczak, ppor. AK, przyżywszy lat 22 zginął bohaterską śmiercią dn. 07.VI.1944 r. w Kielcach w walce o wolność Ojczyzny, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Wójcik, zył lat 40, zginął w 1942 roku w Cześć Jego Pamięci - Stefan Obara, ur. 18.IV.1913 r., por. AK, zginął w walce z okupantem hitlerowskim dn. 17.I.1944 w Starej Słupi, Cześć Jego Pamięci - Mirosław Idzikowski, żołnierz AK, ps. "Norbert", zył lat 20, zginął z rąk hitlerowskich 02.IX.1943, "Lecz jedno słowo śniące jak brylant wечно brzmieć będzie, stowo Partyzant" <p>Kwatera 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 43 mogiły: Nieznana Ofiara Zbrodni Hitlerowskich, Cześć Jej Pamięci - Waclaw Gladysinski, kapr. AK, ps. "Maly", ur. 17.VIII.1923 r., zginął z rąk hitlerowskich 27.IX.1945 r., Cześć Jego Pamięci - Kazimierz Kowalski ps. "Kret", kpr. AK, zył lat 24, zamordowany przez hitlerowców 27.IX.1944, Cześć Jego Pamięci - Maria Marchewka ps. "Emilia", żołnierz AK, zyla lat 44, poległa na Wykusie dn. 28.10.1943 r., Cześć Jej Pamięci - Tadeusz Adamski "Longi", zył lat 23, poległ na Wykusie dn. 28.10.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Roman Palsiewicz ps. "Rom", żołnierz AK, poległ na Wykusie dn. 28.10.1943, Cześć Jego Pamięci - Andrzej Palsiewicz ps. "Andrzej", żołnierz AK, poległ na Wykusie dn. 28.10.1943, Cześć Jego Pamięci - Jakub Kowalski ps. "Jastrząb", poległ na polu chwały w sierpniu 1944 w lasach cisowych, odzn. Krzyżem Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych trzykrotnie, Cześć Jego Pamięci - "Krych", żołnierz AK, poległ 28.X.1943, Cześć Jego Pamięci - Tadeusz Białek ps. "Kazik", zył lat 22, zginął pod Włoszczową, Cześć Jego Pamięci - Józef Stańpruch z Machocia, Absolwent Gimnazjum J. Śniadeckiego w Kielcach, żołnierz AK w Oddziale "Ponurego", ps. "Marek", poległ w 21 roku życia pod Wykusem dn. 28.X.1943 r. - Bronisław Gil, ps. ..., zohn. AK, poległ na Wykusie dn. 28.10.1943, Cześć Jego Pamięci - Adam Domagała ps. "Longi", zył lat 31, żołnierz AK ze zgrupowania "Ponurego" i "Nurta", poległ w obronie Ojczyzny 28.X.1943, Pokój Jego Duszy, w dowód pamięci siostra Maria brat Karol - Piotr Michta, ppor. AK, ur. 25.II.1899 r., zginął za wolność i niepodległość Polski w walce z hitlerowskim najezdca dn. 28.II.1943, Pokój Jego Duszy - Antoni Domagała, ps. "Alfred" AK, przeżył lat 19, zginął z rąk hitlerowskich w Tarczku w 1943 r., Cześć Jego Pamięci - Antoni Iwan ps. "Zdzisław", kpr. AK, zył lat 18, zgin. 28.X.1943 r. w walce z Niemcami w lasach stekryńskich, Cześć Jego Pamięci - mgr Jerzy Stefan "Orkan" Gorgosz, zamordowany przez Niemców dn. 27.XI.1943 r., zył lat 31, Pokój Jego Duszy <p>Kwatera 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 mogiły zbiorowe: Grób zbiorowy Nieznanych Ofiar Zbrodni Hitlerowskich, Cześć Ich Pamięci - 61 mogiły: Nieznana Ofiara Zbrodni Hitlerowskich, Cześć Jej Pamięci - Tadeusz Lange, kpr. Szefów, zył lat 23, zamordowany przez hitlerowców 28.X.1943, Cześć Jego Pamięci - Bogusław Niebudek, zył lat 20, zamordowany przez hitlerowców 23.VI.1943, Cześć Jego Pamięci - Józef Kaczmarek ps. "Wicher", zył lat 23, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 23.VI.1943, Cześć Jego Pamięci - Mieczysław Cecko, żołnierz AK, zył lat 32, zamordowany przez hitlerowców 15.VI.1943, Cześć Jego Pamięci - Jan Szczepaniak, zył lat 42, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich w 1941 r., Cześć Jego Pamięci - Stefan Pawlusinski ps. "Konar", zył lat 47, rozstrzelany przez zbrodniarzy hitlerowskich 25.IX.1944 r., Cześć Jego Pamięci - Jan Karyś ps. "Karol", zył lat 27, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 2.VII.1944, Cześć Jego Pamięci - Antoni Marynowski ps. "Zbi", żołnierz AK, zył lat 24, zamordowany przez hitlerowców 2.VI.1944, Cześć Jego Pamięci - Franciszek Krzywicki, zył lat 24, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 28.VII.1943, Cześć Jego Pamięci - Leon Klaczyński, zył lat 55, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 27.VII.1943, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Surma, zył lat 32, zginął z rąk hitlerowskich w dn. 23.VII.1943, Pokój Jego Duszy - Stanisław Nowak, zył lat 22, zginął z rąk hitlerowskich w dn. 23.VII.1943, Pokój Jego Duszy - Wacław Widowczyk, zył lat 27, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 31.VI.1944, Cześć Jego Pamięci - profesor Michał Cetner, Witold Wolski, zginęli z rąk hitlerowskich śpiący dn. 6.I.1940, pokój ich Duszom - Królowski Polski, Krowlow Mecczeników młdł się za nami, Pamięci zamordowanych 12 czerwca 1940 r. ma stadionie w Kielcach - Józef Sarnicki, zył lat 28, zamordowany przez hitlerowców dn. 28.VII.1943 r., Spoczywał w spokoju - Stefan Polewski ps. "Bystry", były żołnierz AK, zył lat 35, zm. dn. 4.VI.19... - Władysław Piechnik ps. "Maciej Filipowicz", sier. AK Wybraniecy, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 3.IX.1943, Cześć Jego Pamięci - Józef Gill, zył lat 39, został zamordowany przez hitlerowców 27.VII.43 - Jan Dętko, b. Podchorąży, zył lat 40, został zamordowany przez hitlerowców dn. 28.VIII.1943, Cześć Jego Pamięci - Waldemar Bochenński, ur. dn. 10.VII.1926 r., ppor. "Junak", zginął śm. bohaterską walce o wolność Ojczyzny dn. 2.XI.1944 w Zagórzcu, Pokój Jego Duszy - Stanisław Skworn, ur. dn. 21.XI.1909 r., został zamordowany przez hitlerowców dn. 31.I.1944 r., Pokój Jego Pamięci - Antoni Matysiak, ur. 13.I.1901 r., zamordowany przez Niemców 31.I.1944, Pokój Jego Duszy - Tu spoczywają rodziny Kubińskich, Węgrzynów oraz W. Jantucha, zginęli z rąk hitlerowskich śpiący dnia 12 czerwca 1943 roku, Pokój Ich Duszom - Durel Stanisław "Zagłoba", ur. 4.V.1896 r., Durel Zbigniew "Wicher", ur. 28.IX.1922 r., zginęli dnia 28.XII.1943 r., "Śpijcie Orlecia Bojowe, Śpijcie za cenę swej krwi" - Ryszard Melcer, żołnierz AK, zginął śmiercią żołnierza dn. 20.VII.1944 r., przeżył 20 lat, Cześć Jego Pamięci - mjr Daniel Szczecina, zył lat 53, zm. 27.VI.1973, Kochanemu Mężowi i Tatulsowi żona i dzieci - Henryk Obara, zył lat 43, zginął 11.V.1944 r. w Wiernej Rzece przez zbirów hitlerowskich, Poległemu za największą sprawę Polski Cześć - Jan Kwaśniewski, ur. 6.II.1905 r., zamordowany przez Niemców w Miąsowej dn. 30.I.1944 r., Pokój Jego Duszy - Maciej Kosicki ps. "Luk", ur. 5.VI.1920, zginął w walce z okupantem 6.II.1944 pod Piórkowem, Cześć Jego Pamięci <p>Kwatera 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezimienny żołnierz AK Wybraniecy, poległ na polu chwały w roku 1944, Cześć Jego Pamięci - 48 mogiły: Nieznana Ofiara Zbrodni Hitlerowskich, Cześć Jej Pamięci - Józef Siczek, ur. 25.XI.1882, aresztowany 6.III.1944, rozstrzelany przez Gestapo w sierpniu 1944 - Jan Kuc, przeżywszy lat 29, zamordowany przez hitlerowskich śpiący dn. 10.II.1940 r., Cześć Jego Pamięci - Tadeusz Przybylski, zył lat 21, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 23.VIII.1943, Cześć Jego Pamięci - Jan Motyka, przeżył lat 36, żołnierz z Armii Podziemnej, zamordowany przez zbrodniarzy niemieckich dn. 12.VIII.1944 r., Pokój Jego Duszy - Wocłech Wołda, zył lat 54, zamordowany przez okupanta 1944 r., Pokój Jego Duszy - Antoni Adamczyk, przeżył lat 40, żołnierz Armii Podziemnej, zamordowany przez zbirów niemieckich dn. 12.VIII.1944 r., Cześć Jego Pamięci - "Lwowiak" Wojciech Szczepaniak, zył lat 17, zamordowany przez Niemców dn. 21.IX.1944 r. w Kielcach w lesie na stadionie, Wiecznie odpoczywajcie razc Mu dać Panie - Stanisław Klimontowicz, zył lat 33, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 13.XII.1943, Cześć Jego Pamięci - Józef Szczepaniak, zył lat 37, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 4.VI.1942, Cześć Jego Pamięci - Franciszek Bielička, przeżywszy lat 55, zamordowany przez zbirów hitlerowskich w 1943 r., ps. "Sandomierski", Cześć Jego Pamięci - "Gryf" Stanisław Kozłowski, ur. 14.12.1925, poległ na polu chwały pod Piekoszowem w walce z Hitlerem dn. 8 sierpnia 1944 r., Cześć Jego Pamięci - Żołnierz AK Wybraniecy Jerzy "Wicher", plut. podchor., poległ na polu chwały pod Radkowem w roku 1944, Cześć Jego Pamięci - Czesław Letowski, żołnierz AK, por. Górnik, poległ na polu chwały pod Antoniewem w roku 1944, Cześć Jego Pamięci - Marian Obara, żołnierz AK Wybraniecy, ppor. "Szatan", ur. 22.VI.1922 r., poległ na polu chwały pod Antoniewem 1944 r. - Henryk Bobak, zył lat 27, zginął w walce pod Bodzentym 31.I.1944 r., Cześć Jego Pamięci - Józef Czerwik, żołnierz AK Wybraniecy, st. st. "Biber", ur. 20.II.1926 r., poległ na polu chwały pod Antoniewem 1944 r. - Aleksander Jastrzębski, żołnierz AK Wybraniecy "Alan", ur. 1924 r., poległ na polu chwały pod Radkowem - Wiesław Grydzalski, żołnierz AK Wybraniecy "Lorena", ur. 17.8.1925 r., poległ na polu chwały pod Radkowem 1944... - Jerzy Józef Janiak "Kiepcio", kapr. podchor. AK, zył lat 34, zamordowany przez zbrodniarzy niemieckich dn. 27.IX.1942, zginął śmiercią bohaterską w walce o wolność Ojczyzny dn. 5.X.1944 r. w lasach opoczyńskich, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Mikolajczyk, podharcmistrz Z.H.P., zył lat 25 zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich w dniu 4.VI.1943 r., Cześć Jego Pamięci - 10 mogił zbiorowych: <p>Grób zbiorowy nieznanych ofiar zbrodni hitlerowskich, Cześć Ich Pamięci</p> <p>Nieznana Ofiara Zbrodni Hitlerowskich, Cześć Jej Pamięci</p> <p>Czesław Gorzkowski, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich, Cześć Jego Pamięci</p> <p>Kwatera 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 mogiły: Bezimienny żołnierz AK Wybraniecy, poległ na polu chwały w roku 1944, Cześć Jego Pamięci - 11 mogiły: Nieznana ofiara zbrodni hitlerowskich, Cześć Jej Pamięci - Waclaw Kiniorski, zył lat 33, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich dn. 18.XI.1943 w Kielcach, Pokój Jego Duszy - Zymunt Sajdak, zył lat 30, rozstrzelany przez zbrodniarzy hitlerowskich 18.XI.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Andrzej Pietrzyk, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 8.X.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Jan Władysław Talsiewicz, ppor. AK, zył lat 34, zamordowany przez hitlerowców dn. 18.XI.1943 r., Cześć Jego Duszy - Józef Niedziela, zył lat 17, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich, 31.I.1944, Cześć Jego Pamięci - Stefan Panuszewski, zył lat 25, zamordowany przez Gestapo 25.V.1944, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Gondzik, ur. dn. 10.V.1918 r., zamordowany przez zbirów hitlerowskich dn. 18.XI.1943 r., Cześć Jego Pamięci - Stanisław Dydmarowicz, zył lat 38, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 18.XI.1943, Cześć Jego Pamięci - Bolesław Matla, zył lat 24, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 14.XII.1943, Cześć Jego Pamięci - Stefan Krzemieński, Harcmistrz, Instruktor PCK, zył lat 35, został zamordowany przez zbirów hitlerowskich 14.XII.1943, Ryszard Niewiadomski, zył lat 19, zamordowany przez hitlerowców 20.XII.1943, Pokój Ich Duszom - Bogdan Szpius, ur. 11.IX.1922 r., zamordowany przez zbirów hitlerowskich dn. 6.VII.1944 r. w Kielcach pod Stadionem, Cześć Jego Pamięci - Czesław Włakowski, zył lat 39, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 6.VII.1944, Cześć Jego Pamięci - Tu spoczywa w Bogu Wacław Jaworek, przeżył lat 38, zginął z rąk hitlerowców dnia 18.XI.1943, Pokój Jego Duszy - Adam Bobrowicz ps. "Blysk", zył lat 25, zginął z rąk hitlerowców dn. 18 listopada 1943, Pokój Jego Duszy - Ignacy Podolski, st. sier. WP, zył lat 43, zginął z rąk hitlerowskich dnia 18 listopada 1943 r., Pokój Jego Duszy - Tadeusz Gamoński, przeżył lat 21, zamordowany przez zbrodniarzy niemieckich dn. 18.XI.1943 r., Pokój Jego Duszy - Zetycy Eufebiusz, sierżant 3-go plk. Lotniczego "Poznań", zył lat 28, 15.V.1943 został rozstrzelany w Poznaniu przez Niemców, Henryk, b. uczeń Szkoły Podst. Nr. 3 w Kielcach, zył lat 18, 18.XI-1943 został rozstrzelany pod Kościółem Św. Wojciecha w Kielcach przez Niemców, Cześć Ich Pamięci - Zbigniew Kozłowski, -1943... 17 lat, Pokój Jego Duszy - Eweryst Jerzy Zętkiewicz, kapitan AK, ps. "Andrzej", odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, zył lat 30, zginął 19-XI-1943 w walce z Niemcami w Ródkach k. Radomia, Cześć Jego Pamięci - ppor. WP Aleksander Jastrzębiec Bobrowski, zył lat 46, zamordowany przez Niemców dn. 6 lipca 1944 r., pod Stadionem w Kielcach, Cześć Jego Pamięci - Ryszard Szezdowski, zył lat 26, zginął dn. 6.VII.1940 r. w Moszczycku k. Piotrkowa, Cześć Jego Pamięci - Henryk Woźniakowicz, zginął śmiercią meczenską z rąk okupanta dn. 30.IX.1942 przeżywszy lat 23, Cześć Jego Pamięci - Bolesław Szymanski, zył lat 37, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich dn. 14.VI.1943 r., Pokój Jego Duszy - Ludwik Pierzak, zył lat 35, zamordowany przez zbirów hitlerowskich 1943, Cześć Jego Pamięci - Fryderyk Markiewicz, zył lat 22, zamordowany przez zbirów hitlerowskich 6.VII.1944, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Dawidowicz, zył lat ... - Kazimierz Konca, porucznik rezerwy, kwatermistrz AK obwodu kieleckiego, ur. 14.II.1895 w Kalużynie, zamordowany przez Niemców w Kielcach 6.VII.1944, Cześć Jego Pamięci, Stanisława Konca z domu Barszczecka, członek AK, odznaczona Krzyżem Partyzanckim, zyla lat 71, zm. 25.X.1970, Pokój Jej Duszy - Stanisław Majcher ps. "Klon", zył lat 39, zginął z rąk hitlerowców dn. 6.VII.1944 r., Cześć Jego Pamięci - Czesław Obertyński, zamordowany w lipcu 1944 r. przez zbrodniarzy hitlerowskich, Cześć Jego Pamięci - Tadeusz Tuszczyński, zył lat 22, zamordowany przez hitlerowców 6.IX.1944, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Jezowski, zył lat 43, zamordowany przez zbrodniarzy hitlerowskich 6.VII.1944, Cześć Jego Pamięci - Jan Woś, zyla lat 25, zamordowany przez hitlerowców 18.XI.1943, Cześć Jego Pamięci - Mieczysław Dunin, ur. 25.5.1913 r., zamordowany przez hitlerowców dn. 11.V.1944 r., Cześć Jego Pamięci - Lubomir Laciś, zamordowany przez zbirów hitlerowskich w Miąsowej dn. 31.I.1944 r., przeżył lat 25, Cześć Jego Pamięci - Stanisław Ławisz, przeżył lat 61, zamordowany przez zbirów hitlerowskich w Miąsowej dn. 31.I.1944 r., Cześć Jego Pamięci - Marian Kowalik, uczeń Gimn. Kupieckiego, przeżywszy lat 25 zamordowany przez zbirów hitlerowskich w Miąsowej dn. 31.I.1944 r., Cześć Jego Pamięci - Józef Pryczak ps. "Początek", zył lat 21, zamordowany przez hitlerowców 23.IV.1944, Cześć Jego Pamięci - Ireneusz Ołowiak ps. "Huragan", ur. 22.IV.1923r., zginął 23.VIII.1944 r. w Piekoszowie w walce z hordą hitlerowską - Bogdan Pietrucha "Suligowski", żołnierz AK Wybraniecy, zginął śmiercią bohaterską w walce o wolność Ojczyzny dn. 26.IX.1944 r. za Włoszczową w Radkowiu, przeżywszy lat 22, Cześć Jego Pamięci - Wacław Borkowski, żołnierz AK Wybraniecy "Kanarek", poległ na polu chwały pod Leszczynami w roku 1943 - Żołnierz AK Wybraniecy "O" "O", poległ na polu chwały pod Leszczynami w roku 1943, Cześć Jego Pamięci - Bronisław Sitarski, żołnierz AK Wybraniecy "Tadek", przeżył lat 22, poległ na polu chwały pod Leszczynami - Sławomir Werens, żołnierz AK Wybraniecy, ur. 12.XII.1920 r., poległ na polu chwały pod Leszczynami w roku 1944, Cześć Jego Pamięci - Henryk Gliżicki, żołnierz AK Wybraniecy, zył lat 21, poległ na polu chwały pod Leszczynami w roku 1943, Cześć Jego Pamięci - Eugeniusz Szczygiel, przeżył lat 22, zamordowany przez zbirów hitlerowskich dn. 18.XI.1943 r., Pokój Jego Duszy
--	--

25. Osoby

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-004

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki

Gmina

Kielce

1. Miejscowość

Kielce

2. Rodzaj obiektu	cmentarz_ wojenny_
-------------------	--------------------

3. Liczba pochowanych	ok. 4000; w tym zidentyfikowanych: brak danych
-----------------------	---

4. Nazwa lokalizacji

Cmentarz Żołnierzy Radzieckich w Kielcach, ul. Kwasa

5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz wojskowy
-----------------------	--------------------------

6. Dawna nazwa miejscowości	---
-----------------------------	-----

7. Nr działki	
---------------	--

8. Opis lokalizacji	Cmentarz znajduje się pomiędzy cmentarzem prawosławnym (obecnie WP) a cmentarzem komunalnym tzw. ewangelickim przy rogu ul. Z. Kwasa i J. Sobieskiego
---------------------	--

10. Opis obiektu	<p>Cmentarz posiada charakter parkowy z drzewami oraz krzewami i trawnikiem. Jego teren ogrodzony jest murem z kamienia łamanego, nakrytym płytami z czerwonego piaskowca. Od ul. Z. Kwasa wejście zamyka żelazna brama i furtka oznakowane sierpem i młotem. Na murze umieszczone są dwie tabliczki z napisem. Na osi brama-pomnik zbudowana jest aleja dzieląca cmentarz na dwie części. Po obu stronach alei znajduje się po 18 zbiorowych mogił i 2 indywidualne. Kwatery ziemne o wym. 230 x 510 cm w cementowych obramowaniach. Tabliczki epitafijne, z napisami w języku polskim i rosyjskim, znajdują się na ośmiu grobach zbiorowych i jednym indywidualnym i dotyczy łącznie 15 osób. Po rosyjsku napisana jest także dolna część metalowej tablicy, informującej o miejscu przechowywania spisu nazwisk pogrzebanych tu żołnierzy. Napisy na kamieniu są ryte natomiast na metalowej tabliczce malowane. Zamykający główną aleję pomnik złożony jest z dwóch płyt. Na trapezoidalnej ścianie autor umieścił płaskorzeźbę przedstawiającą klęczącą kobietę, trzymającą w jednym ręku wieniec a w drugim rączkę małej dziewczynki. Na pierwszym planie ustawiony jest stojący piaskowcowy cokół, na którym wyryty jest tekst nad którym umieszczono czerwoną gwiazdę. Przed pomnikiem na niskim fundamencie ułożona płasko marmurowa płyta, pochodząca ze zlikwidowanego Pomnika Wdzięczność, stojącego na Placu St. Żeromskiego. Na płycie tej wyryty jest po rosyjsku napis.</p>
------------------	--

11. Nazwa obiektu	Cmentarz wojenny żołnierzy 3 Armii Gwardii I Frontu Ukraińskiego
12. Lokalizacja	Cmentarz znajduje się pomiędzy cmentarzem prawosławnym (obecnie WP) a cmentarzem komunalnym tzw. ewangelickim przy rogu ul. Z. Kwasa i J. Sobieskiego
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	<p>Cmentarz posiada charakter parkowy z drzewami oraz krzewami i trawnikiem. Jego teren ogrodzony jest murem z kamienia łamanego, nakrytym płytami z czerwonego piaskowca. Od ul. Z. Kwasa wejście zamyka żelazna brama i furtka oznakowane sierpem i młotem. Na murze umieszczone są dwie tabliczki z napisem:</p> <p>CMENTARZ ŻOŁNIERZY RADZIECKICH Kielce, ul. Zygmunta Kwasa</p> <p>Na osi brama-pomnik zbudowana jest aleja dzieląca cmentarz na dwie części. Po obu stronach alei znajduje się po 18 zbiorowych mogił i 2 indywidualne. Kwatery ziemne o wym. 230 x 510 cm w cementowych obramowaniach. Tabliczki epitafijne, z napisami w języku polskim i rosyjskim, znajdują się na ośmiu grobach zbiorowych i jednym indywidualnym i dotyczy łącznie 15 osób. Po rosyjsku napisana jest także dolna część metalowej tablicy, informującej o miejscu przechowywania spisu nazwisk pogrzebanych tu żołnierzy. Napisy na kamieniu są ryte natomiast na metalowej tabliczce malowane. Zamykający główną aleję pomnik złożony jest z dwóch płyt. Napis na pomniku brzmi:</p> <p>BOHATERSKIM - ŻOŁNIERZOM ARMII RADZIECKIEJ 15.01.1945 15.01.1975</p> <p>Na trapezoidalnej ścianie autor umieścił płaskorzeźbę przedstawiającą klęczącą kobietę, trzymającą w jednym ręku wieniec a w drugim rączkę małej dziewczynki. Na pierwszym planie ustawiony jest stojący piaskowcowy cokół na którym wyryty jest tekst nad którym umieszczono czerwoną gwiazdę. Przed pomnikiem na niskim fundamencie ułożona płasko marmurowa płyta, pochodząca ze zlikwidowanego Pomnika Wdzięczność, stojącego na Placu St. Żeromskiego. Na płycie tej wyryty jest po rosyjsku napis.</p>
18. Bibliografia	<p>A. Massalski, S. Meducki, Kielce w latach okupacji hitlerowskiej 1939 - 1945, Wrocław 1986</p> <p>L. Kaczanowski, B. Paprocki, Miejsca pamięci narodowej 1939-1945 w województwie kieleckim, Kielce 1989</p>
19. Rok powstania obiektu	1953-1958
20. Opis powstania obiektu	brak
21. Autor projektu	autor pomnika - Stefan Maj
22. Okres historyczny	II_ wojna_ światowa
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: rosyjska_
25. Osoby	Ewidencja pochowanych żołnierzy Armii Radzieckiej znajduje się w Urzędzie Miasta w Wydziale Gospodarki Komunalnej w Kielcach
Zdjęcia	
	

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-005

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	grób_ zbiorowy_
3. Liczba pochowanych	6; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	
5. Rodzaj lokalizacji	
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Mogiła znajduje się przy ul. Chłopskiej w Kielcach (Białogon)
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Mogiła przykryta płytą, o powierzchni 0,0009 ha
11. Nazwa obiektu	
12. Lokalizacja	Mogiła znajduje się przy ul. Chłopskiej w Kielcach (Białogon)
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Mogiła przykryta płytą. Powierzchnia mogiły - 0,0009 ha.
18. Bibliografia	---
19. Rok powstania obiektu	
20. Opis powstania obiektu	brak
21. Autor projektu	brak
22. Okres historyczny	II_ wojna_ światowa_
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: brak danych
25. Osoby	

Zdjęcia

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-006

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	grób_ zbiorowy_
3. Liczba pochowanych	28; w tym zidentyfikowanych: 28
4. Nazwa lokalizacji	
5. Rodzaj lokalizacji	
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Mogiła znajduje się przy ul. Szczepaniaka w Kielcach
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Akcentem centralnym mogiły jest kompozycja rzeźbiarska oraz tablice z piaskowca z nazwiskami pochowanych. Powierzchnia mogiły - 0,0025ha
11. Nazwa obiektu	
12. Lokalizacja	Mogiła znajduje się przy ul. Szczepaniaka w Kielcach
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Mogiła o powierzchni 0,0025 ha z centralnym akcentem w formie kompozycji rzeźbiarskiej oraz tablice z nazwiskami pochowanych
18. Bibliografia	---
19. Rok powstania obiektu	1960 r.
20. Opis powstania obiektu	brak
21. Autor projektu	brak
22. Okres historyczny	II_ wojna_ światowa_
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: brak danych
25. Osoby	
Zdjęcia	

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-007

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	pomnik_
3. Liczba pochowanych	brak; w tym zidentyfikowanych: brak
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Wojska Polskiego ul. ks. P. Ściegiennego
5. Rodzaj lokalizacji	Cmentarz Wojska Polskiego
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Pomnik usytuowany jest w południowo-wschodniej części cmentarza W.P., pomiędzy kwaterami żołnierzy września 1939 r., a cmentarzem legionowo-powstańczym.
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Pomnik wykonany z piaskowca szydłowieckiego, o wys. 370 cm (łącznie z orłem mierzącym 120 cm) i szer. 100 cm. Monument ustawiony jest na cokole zrobionym z wapienia pińczowskiego. Pomnik ma kształt cokołu, na którym umieszczony jest stylizowany piastowski orzeł. Piaskowiec na cokole jest charakterystycznie młotkowany. Litery wykonane są ze stali i pomalowane na kolor złoty. Z tyłu pomnika nad napisem, umieszczone są dwa miecze.
11. Nazwa obiektu	Pomnik poświęcony poległym w walkach o utrwalenie władzy ludowej
12. Lokalizacja	Pomnik usytuowany jest w południowo-wschodniej części cmentarza W.P., pomiędzy kwaterami żołnierzy września 1939 r., a cmentarzem legionowo-powstańczym.
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Pomnik wykonany z piaskowca szydłowieckiego, o wys. 370 cm (łącznie z orłem mierzącym 120 cm) i szer. 100 cm. Monument ustawiony jest na cokole zrobionym z wapienia pińczowskiego. Pomnik ma kształt cokołu, na którym umieszczony jest stylizowany piastowski orzeł. Piaskowiec na cokole jest charakterystycznie młotkowany. Treść napisów na pomniku brzmi: (napis na froncie pomnika) POLEGŁYM W SŁUŻBIE OJCZYZNY I OBRONIE WŁADZY LUDOWEJ (napis z tyłu pomnika) ZASŁUŻONYM NA POLU CHWAŁY Litery wykonane są ze stali i pomalowane na kolor złoty. Z tyłu pomnika, nad napisem, umieszczone są dwa miecze.
18. Bibliografia	
19. Rok powstania obiektu	22.07.1974 r.
20. Opis powstania obiektu	brak
21. Autor projektu	brak
22. Okres historyczny	Okres_ po_ 1945_
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: polska_
25. Osoby	
Zdjęcia	

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-008

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	grób_ zbiorowy_
3. Liczba pochowanych	42; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Żydowski ul. J. Kusocińskiego
5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz żydowski
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Mogiła z pomnikiem znajduje się na terenie byłego cmentarza żydowskiego na Pakoszu (ul. J. Kusocińskiego) w odległości kilkudziesięciu metrów od lapidarium (patrząc od tegoż w prawo)
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Pomnik wykonany jest z czerwonego piaskowca tumlińskiego o wys. 174 cm i szer. 51 cm. Mogiła zrobiona z płyt betonowych (szer. 190 cm i głębokości 140 cm). W górnej części pomnika wryta jest Gwiazda Dawida, pod którą zamieszczony jest tekst wryty po hebrajsku i polsku. Kompozycję mogiły uzupełnia 6 kopii macew, ustawionych na niej symetrycznie. Mogiłę otacza żelazny łańcuch przymocowany do stalowych słupków.
11. Nazwa obiektu	
12. Lokalizacja	Mogiła z pomnikiem zlokalizowana na terenie byłego cmentarza żydowskiego na Pakoszu (ul. J. Kusocińskiego) w odległości kilkudziesięciu metrów od lapidarium (patrząc od tegoż w prawo).
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Pomnik wykonany z czerwonego piaskowca tumlińskiego o wys. 174 cm i szer. 51 cm. Mogiła zrobiona z płyt betonowych (szer. 190 cm i głębokości 140 cm). W górnej części pomnika wryta jest Gwiazda Dawida, pod którą zamieszczony jest tekst wryty po hebrajsku i polsku. Kompozycję mogiły uzupełnia 6 kopii macew, ustawionych na niej symetrycznie. Mogiłę otacza żelazny łańcuch przymocowany do stalowych słupków. Treść napisu na pomniku: TU SPOCZYWAJĄ PROCHY 42-ÓCH OFIAR ZAJŚĆ KIELECKICH Z DN. 4 LIPCA 1946 R. CZEŚĆ ICH PAMIĘCI
18. Bibliografia	K. Urbański, Kieleccy Żydzi, Kraków 1993 K. Urbański, Dzieje gminy żydowskiej w Kielcach, "Ikar" 1996 nr 6
19. Rok powstania obiektu	04.07.1947 r.
20. Opis powstania obiektu	brak
21. Autor projektu	brak
22. Okres historyczny	Okres_ po_ 1945_
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: inna_
25. Osoby	
Zdjęcia	
	

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-009

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	grób_ zbiorowy_
3. Liczba pochowanych	brak danych; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Partyzancki ul. ks. P. Ściegiennego
5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz partyzancki
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Mogiła usytuowana jest nieopodal pomnika ofiar obozów koncentracyjnych i pomnika "Katyńskiego", w pobliżu głównego wejścia.
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Mogiła ziemna obwiedziona betonowym murkiem (szer. 310 cm, głęb. 235 cm). Na mogile tablica metalowa emaliowana o wym. 30 x 30 cm.
11. Nazwa obiektu	Mogiła ofiar zamordowanych na Stadionie.
12. Lokalizacja	Mogiła usytuowana nieopodal pomnika ofiar obozów koncentracyjnych i pomnika "Katyńskiego", w pobliżu głównego wejścia.
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Mogiła ziemna obwiedziona betonowym murkiem (szer. 310 cm, głęb. 235 cm). Na mogile tablica metalowa emaliowana o wym. 30 x 30 cm. Treść napisu brzmi: Ś.P. SZCZĄTKI OFIAR ZAMORDOWANYCH PRZEZ HITLEROWCÓW W LESIE NA STADIONIE W DN. 12.VI.1940
18. Bibliografia	
19. Rok powstania obiektu	
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	
22. Okres historyczny	II_ wojna_ światowa_
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: polska_
25. Osoby	
Zdjęcia	
	

województwo	świętokrzyskie
powiat	kielecki

10. Opis obiektu	Nad całością pomnika (wys. 225 cm, szer. 120 cm) dominują trzy połączone drutem kolczastym krzyże wykonane z pomalowanych na czarno szyn kolejowych. W krzyże wkomponowany jest odlew płaskorzeźby Matki Boskiej Katińskiej i napis. Na głównej płycie z lewej górnej strony wyrzeźbiony orzeł WP i data 1940 oraz wykute są nazwy "Kozielec", "Ostaszów", "Starobielec", "Katyń". Po bokach umieszczone są cokoly na kamiennych postumentach do których w 1995 lub 1996 dodano tablice z wrytymi nazwiskami ofiar. Litery na cokole wykonane są z mosiądzu.
------------------	--

12. Lokalizacja Pomnik znajduje się przy alejce biegnącej w lewo od głównego wejścia do cmentarza w kierunku symbolicznej mogiły ofiar obozów koncentracyjnych.

17. Opis obiektu

Nad całością pomnika (wys. 225 cm, szer. 120 cm) dominują trzy połączone drutem kolczastym krzyże wykonane z pomalowanych na czarno szyn kolejowych. W krzyże wkomponowany jest odlew płaskorzeźby Matki Boskiej Katyńskiej i napis:
BOGURODZICZO
WOLNEGO LUDU KREW
ZNIHES PRZED BOGA TRON
1940
KOZIELSK
OSTASZOW
STAROBIELSK
SYNOWIE TEJ ZIEMI
POMORDOWANI NA NIELUDZKIEJ ZIEMI
RODACY
Na głównej płycie z lewej górnej strony wyrzeźbiony orzeł WP i data 1940 oraz wykute są nazwy "Koziełsk", "Ostaszów", "Starobielsk", "Katyń". Po bokach umieszczone są cokoly na kamiennych postumentach, na których znajdują się tablice z wrytymi nazwiskami ofiar. Litery na cokole wykonane są z mosiądzu.

tablica po lewej stronie pomnika
KOZIELSK - KATYN
Bartnik Stefan
Candro - Cedro Wincenty
Ciepluch Wincenty
Dankiewicz Jan
Dobroczyński Lucjusz
Fiesler Jerzy
Hadt Andrzej
Kowalski Zygmunt
Lech Stefan
Lisowski Włodzimierz
Maliszewski Stefan
Nalecz - Gallewicz Roman
Pawłowski Wincenty
Proba Marian
Skarżyński Wojciech
Skwarkowski Edward
Toporowski Antoni
Wójcik Stefan
Bzrostek Aleksander
Chlebsny Czesław
Dachowski Władysław
Długosz Józef
Ehrenkreutz Włodzimierz
Gajas Antoni
Kacki Henryk
Krzyszowski Tadeusz
Lewiński Józef
Lulko Edward
Markowski Bolesław
Ogłaza Boguchwał
Papszka Władysław
Przeorski Adolf
Smorawiński Mieczysław
Sopa Karol
Toporski Bolesław
Wrona Stefan
Buttwill Witold
Chyliński Stefan
Dankiewicz Edward
Dolemba Piotr
Fiheł Stanisław
Gli Stanisław
Kowalski Mieczysław
Kudelski Józef
Leypo Władysław
Łętkowski Józef
Nalecz - Dobrowolski Tadeusz
Pasławski Władysław
Piekinik Jan
Radziszewski Leonard
Sylberstajn Karol
Tomczyk Włóter
Wawrzkievicz Bolesław
Zarzycki Franciszek
STARBIELSK - CHARKÓW
Bolszczańin Jan
Ciesliński Zygmunt
Cwirko - Godycki Ludwik
Grabie - Lipski Witold
Kapsuński Wiesław
Kubecki Jerzy
Martyniak Zygmunt
Orczykowski Przemysław
Sochacki Stefan
Sniadowski Walerian
Wale Stanisław
Leskiewicz Zygmunt
Bukraba Władysław
Cygan Józef
Drajewicz Kazimierz
Jedruch Stanisław
Klich Karol
Knusz Zygmunt
Marzec Edward
Ostrowski Tadeusz
Sikorski Franciszek
Skierski Leonard
Sosenkiewicz Józef
Wociechowski Jerzy
Zaja Aleksander
Chotyński Jan
Czerniecki Marian
Dziekoński Stanisław
Judycki Władysław
Kruk Władysław
Malicki Stanisław
Maszkiewicz Stanisław
Paulo de Silva Adam
Sławkowski Aleksander
Szapeccki Bogusław
Strzemien Mieczysław
Zagórski Mieczysław

(tablica po prawej stronie pomnika)
OSTASZÓW - TWER - MIEDNOJE
Anikiewicz Roman
Bross Juliusz
Chwastowski Edward
Dygas Jakub
Galka Zygmunt
Grzechnik Stanisław
Jaji Jan
Jugo Wincenty
Kawaciewicz Konstanty
Kossakowski Bolesław
Krzemiński Franciszek
Malka Kazimierz
Matyja Stanisław
Miernik Franciszek
Pawelczyk Franciszek
Piutecki Leon
Słarski Władysław
Sowa Jan
Szpilczak Ełiasz
Swirko Stefan
Tomaszewski Henryk
Wiśniewski Władysław
Banaszkiewicz Marcin
Bujalski Edward
Cupiał Jan
Fijolek Zygmunt
Gizdon Józef
Gutowski Józef
Janikowski Jan
Kawka Jan
Kowalski Franciszek
Kisielek Piotr
Markiewicz Bolesław
Mazurski Jan
Najmowicz Feliks
Petri Jan
Piernik Franciszek
Przeradowski Stanisław
Skorowski Andrzej
Szałko Ludwik
Siusarczyk Franciszek
Tiomak Paweł
Waszczuk Lucjan
Wiśniewski Henryk
Wójcik Jan
Bak Antoni
Cielejewski Wincenty
Dudek Marek
Fryst Edmund
Gora Włodzimierz
Gwóźdź Antoni
Jantura Antoni
Karda Jan
Kluskievicz Mieczysław
Krajewski Edmund
Lewiński Stefan
Matolowski Wojciech
Mielczarek Antoni
Nowakowski Jan
Petri Teofil
Piotrowicz Edward
Rozłato Stanisław
Sobek Franciszek
Szczepatczyk Michal
Siusarczyk Woclech
Tomasik Antoni
Wiesia Eustachiusz
Wojtas Teofil
JINNE MIEJSCA KAZNI NA Wschodzie
Appel Bronisław
Frankowski Tadeusz
Jaroszyński Józef
Kordasiewicz Borys
Król Kazimierz
Martynowski Tadeusz
Prus - Gniewski Mieczysław
Stefanski Aleksander
Cebula Stanisław
Goleb Józef
Jedrasik Tadeusz
Kowalik Stanisław
Lubaski Marcin
Myskow Witold
Prus - Gniewski Władysław
Cieniawicz Franciszek
Jarosinski Bohdan
Konopka
Krawczyk Józef
Masłowski Bolesław
Niedziel Władysław
Rusin Rudolf
Sujewski Władysław

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-011

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	pomnik_
3. Liczba pochowanych	brak danych; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Partyzantów ul. ks. P. Ściegiennego
5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz partyzantów
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Symboliczny pomnik usytuowany jest przy głównej, lewej alejce cmentarza w pobliżu zbiorowej mogiły rozstrzelanych na Stadionie i symbolicznego pomnika katyńskiego.
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Pomnik składa się z części pionowej i poziomej. Na cokole o wym. 90 x 100 cm, na leżącej płasko, granitowej płycie (165 x 100 cm) umocowana jest sjenitowa tablica z napisem. W górnej jej części umieszczony jest stylizowany żeliwny krzyż, pośrodku którego widnieje odwrócony trójkąt z literą "P". Na jego ramionach umieszczone są płaskorzeźbione daty 1939 - 1945 wplecione w drut kolczasty. Otoczenie płyty wyłożone jest kostką granitową i obwiedzione łańcuchem, przymocowanym do niskich słupków, stylizowanych na słupy ogrodzeń obozów koncentracyjnych. Ten sam motyw słupów ogrodzeniowych z wygiętym w łuk górnymi końcówkami wykorzystano w pionowej części pomnika. Ze słupów rozpięte są żelazne łańcuchy, na których wisi kamienna urna. Pod nią, między obwiedzionymi drutem kolczastym słupami znajduje się granitowy sześcian, na którego froncie umieszczony jest znak Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych.
11. Nazwa obiektu	Pomnik ofiar obozów koncentracyjnych
12. Lokalizacja	Symboliczny pomnik usytuowany jest przy głównej, lewej alejce cmentarza w pobliżu zbiorowej mogiły rozstrzelanych na Stadionie i symbolicznego pomnika katyńskiego.
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Pomnik składa się z części pionowej i poziomej. Na cokole o wym. 90 x 100 cm, na leżącej płasko, granitowej płycie (165 x 100 cm) umocowana jest sjenitowa tablica z napisem. W górnej jej części umieszczony jest stylizowany żeliwny krzyż, pośrodku którego widnieje odwrócony trójkąt z literą "P". Na jego ramionach umieszczone są płaskorzeźbione daty 1939 - 1945 wplecione w drut kolczasty. Otoczenie płyty wyłożone jest kostką granitową i obwiedzione łańcuchem, przymocowanym do niskich słupków, stylizowanych na słupy ogrodzeń obozów koncentracyjnych. Ten sam motyw słupów ogrodzeniowych z wygiętym w łuk górnymi końcówkami wykorzystano w pionowej części pomnika. Ze słupów rozpięte są żelazne łańcuchy, na których wisi kamienna urna. Pod nią, między obwiedzionymi drutem kolczastym słupami znajduje się granitowy sześcian, na którego froncie umieszczony jest znak Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych.
18. Bibliografia	L. Kaczanowski, B. Paprocki, Miejsca pamięci narodowej 1939-1945 w województwie kieleckim, Kielce 1989
19. Rok powstania obiektu	
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	
22. Okres historyczny	
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	
25. Osoby	
Zdjęcia	

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-012

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	grób_ zbiorowy_
3. Liczba pochowanych	6; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Parafialny, Białogon
5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz parafialny
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Mogiła położona jest w centralnej części białogońskiego cmentarza, po lewej stronie od głównej alei
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Mogiła jest płytą wykonaną z betonu, natomiast stojący za mogiłą krzyż zrobiony jest ze stali. W prawym rogu płyty, na betonowym obelisku znajduje się hełm WP wz. 1939 i żeliwna tablica informacyjna pomalowana w biało-czerwone barwy. W lewym tylnim rogu umieszczony jest stalowy pojemnik na znicze ozdobiony stylizowanymi orzełkami.
11. Nazwa obiektu	Mogiła żołnierzy Wojska Polskiego poległych we wrześniu 1939 r.
12. Lokalizacja	Mogiła położona w centralnej części białogońskiego cmentarza, po lewej stronie od głównej alei
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Mogiła jest płytą wykonaną z betonu, natomiast stojący za mogiłą krzyż zrobiony jest ze stali. W prawym rogu płyty, na betonowym obelisku znajduje się hełm WP wz. 1939 i żeliwna tablica informacyjna pomalowana w biało-czerwone barwy. W lewym tylnim rogu umieszczony jest stalowy pojemnik na znicze ozdobiony stylizowanymi orzełkami. Treść napisu na tablicy informacyjnej brzmi: SZEŚCIU POLSKICH ŻOŁNIERZY POLEGŁYCH DNIA 4 - 9 - 1939 KOŁO WSI ZAGRODY
18. Bibliografia	L. Kaczanowski, B. Paprocki, Miejsca pamięci narodowej 1939-1945 w województwie kieleckim, Kielce 1989 B. Porwit, Komentarze, s. 344-350
19. Rok powstania obiektu	
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	
22. Okres historyczny	II_ wojna_ światowa
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: polska_
25. Osoby	
Zdjęcia	

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki

2. Rodzaj obiektu

pomnik

3. Liczba pochowanych

brak danych; w tym zidentyfikowanych: 0

4. Nazwa lokalizacji

Cmentarz Wojska Polskiego ul. ks. P. Ściegiennego

6. Dawna nazwa miejscowości	---
-----------------------------	-----

--

8. Opis lokalizacji

Pomnik jest centralnym punktem południowo-wschodniego rogu cmentarza Wojska Polskiego (dawnego prawosławnego), w którym znajdują się oznaczone krzyżami stylizowanymi na orderze Virtuti Militari kwatery poległych i zmarłych w skutek ran żołnierzy WP.

10. Opis obiektu	Pomnik wykonany z piaskowca szydlowieckiego o wym. 150 x 120 cm. Prostokątna płyta umieszczona u podstawy pomnika z napisem zrobiona jest z czarnego marmuru. Cokół pomnika i plac wokół niego wyłożone są kostką granitową. Na froncie pomnika wykuty jest w bryle piaskowca orzeł Wojska Polskiego na tarczy amazońsk. Z tyłu kompozycji pod napisem umieszczone jest 127 nazwisk żołnierzy WP, poległych w obronie Kielc i najbliższej ich okolicy oraz zmarłych z ran w kieleckich szpitalach.
------------------	---

11. Nazwa obiektu

Pomnik żołnierzy WP poległych w obronie Kielc we wrześniu 1939 r.

12. Lokalizacja

Pomnik jest centralnym punktem południowo-wschodniego rodu cmentarza Wojska Polskiego (dawnego prawosławnego), w którym znajdują się oznaczone krzyżami stylizowanymi na orderze Virtuti Militari kwatery poległych i zmarłych w skutek ran żołnierzy WP.

--

16. Nr obiektu

brak

17. Opis obiektu	<p>Pomnik wykonany z piaskowca szydlowieckiego o wym. 150 x 120 cm. Prostokątna płyta umieszczona u podstawy pomnika z napisem: ZOŁNIERZOM WRZESNIA 1939 zrobiona jest z czarnego marmuru. Cokół pomnika i plac wokół niego wyłożone są kostką granitową. Na froncie pomnika wykuty jest w bryle piaskowca orzeł Wojska Polskiego na tarczy amazonek. Z tyłu kompozycji pod napisem: POLEGLI W OBRONIE OJCZYZNY umieszczone jest 127 nazwisk żołnierzy WP, poległych w obronie Kielc i najbliższej ich okolicy oraz zmarłych z ran w kieleckich szpitalach.</p>
------------------	---

--

--

Nazwiska zapisane są w czterech kolumnach na dwóch bokach tylniej części pomnika:

Stanisław Aleksandrzak
Edward Alzak
Stanisław Ankowski
Chaim Apfelbaum
Jan Augustynkiewicz
Władysław Baradziej
Adolf Batko
Zygmunt Bednarski
Bronisław Błaut
Aleksander Błoński
Bojczuk
Zygmunt Bonarski
Karol Boszczyk
Szymon Bruzda
Antoni Budzyn
Jan Cebo
Czesław Chachulski
Światosław Chanczarski
Piotr Chorzewski
Jerzy Cyprys
Antoni Czernikiewicz
Józef Dąbrowski
Franc. A. Dekarski
Walter Dobryk
Antoni Drag
Mieczysław Ducharski
Roman Durak
Roman Dworek
Antoni Ferenz
Józef Frankowski
Henryk Gałęzka
Florian Gawlik
Stefan Gąsiński
Stefan Gwiżdżński
Zygmunt Hajdasz
Witold Harasimowicz
Jan Horuba
Mikołaj Hukowicz
Władysław Jagnewski
Stanisław Juszkiewicz
Józef Kiedas
Kuczyński
Edmund Korbel
Stanisław Kotacz
Stanisław Kolaska
Józef Kowalczyk
Teodor Kowalski
Władysław Kozłara
Marian Kruk
Henryk Krupa
Józef Krupa
Tomasz Krzyżanowski
Serafin Latosiński
Władysław Lewański
Lipman Lis
Michał Łończak
Karol Lubszczak
Michał Łuszczak
Czesław Łysakowski
Eustachy Maciejewski
Witold Magiera
Smul Matys
Antoni Małczyński
Teofil Marcik
Metzger
Feliks Mikulski
Marian Musachowski
Kazimierz Mucha
Jan Nawracaj
Jan Nawrot
Jan Nowak
Stanisław M. Nowiński
Jan Ochman
Jan Oszczyppka
Władysław Palimąka
Józef Paluch
Władysław Paradziej
Piotr Parczuk
Jan Pawłowski
Piotr Piechowski
Zygmunt Piotrowski
Marian Plachciński
Józef Płuciennik
M. Poczybut Odlanicki
Michał Podburaczyński
Wasył Połozyn
Piotr Postołowski
Andrzej Potasiewicz
Edward Potocki
Stefan Prokop
Witold Pułdowski
Franciszek Roguła
Marian Romaniak
Wincenty Rurka
Czesław Syta
Karol J. Schon
Piotr Sieciechowski
Jan Sikora
Dymitr J. Skoruda
Franciszek Skowroński
Alojzy Stownikowski
Józef Smólski
Ignacy Sobieraj
Aleksander Sobieski
Henryk Socha
Czesław Sołta
Andrzej Sidarczyk
Stanisław Stolarek
Tomasz Strzab
Stanisław Szpytman
Ryszard Szwarz
Sabin Szymański
Lucjan Siedziona
Józef Smieszkoł
Marian Tarczewski
Bronisław Tarpisz
Herman Tirlił
Antoni Wachowicz
Józef Wesoly
Wacław Wiernikowski
Jan Wilczyński
Jan Wilk
Wasył Wołoszyn
Bolesław Wysocki
Józef Zaborski
Władysław Zborny
Bolesław Zimny

25. Osoby

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-014

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	pomnik_
3. Liczba pochowanych	brak; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Komunalny ul. Z. Kwasa
5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz komunalny
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Pomnik umieszczono na dawnym cmentarzu ewangelickim (obecnie komunalnym) przy alejce skracającej w lewo od głównego wejścia.
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Pomnik przyjął formę dwóch stojących uskokowo ścian ustawionych na betonowym fundamencie. Napis wykuty jest na ścianie wyższej i bardziej cofniętej do tyłu. Na bliższej ścianie w lewym górnym jej rogu wykuty jest krzyż. Wewnętrzne krawędzie obu płyt wyrzeźbione w dekoracyjny motyw. Wymiary dwóch ramion konstrukcji wynoszą 225 i 200 cm, natomiast podstawa betonowa ma wymiary 180 x 200 cm.
11. Nazwa obiektu	Pomnik żołnierzy 1914 i 1918 r.
12. Lokalizacja	Pomnik umieszczono na dawnym cmentarzu ewangelickim (obecnie komunalnym) przy alejce skracającej w lewo od głównego wejścia.
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Pomnik przyjął formę dwóch stojących uskokowo ścian ustawionych na betonowym fundamencie. Napis wykuty jest na ścianie wyższej i bardziej cofniętej do tyłu. Na bliższej ścianie w lewym górnym jej rogu wykuty jest krzyż. Wewnętrzne krawędzie obu płyt wyrzeźbione w dekoracyjny motyw. Wymiary dwóch ramion konstrukcji wynoszą 225 i 200 cm, natomiast podstawa betonowa ma wymiary 180 x 200 cm. Treść napisu brzmi: ŻOŁNIERZOM RÓŻNYCH NARODOWOŚCI POLEGŁYM W CZASIE PIERWSZEJ WOJNY ŚWIATOWEJ 1914 - 1918
18. Bibliografia	O. Oettingen, Cmentarze I Wojny Światowej w województwie kieleckim, Kraków 1988
19. Rok powstania obiektu	
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	
22. Okres historyczny	
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	
25. Osoby	
Zdjęcia	

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-015

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki

Gmina

Kielce

1. Miejscowość

Kielce

2. Rodzaj obiektu	grób_ pojedynczy_
-------------------	--------------------------

3. Liczba pochowanych	1; w tym zidentyfikowanych: 1
-----------------------	--------------------------------------

4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Partyzancki ul. ks. P. Ściegiennego
----------------------	---

5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz partyzancki
-----------------------	-----------------------------

6. Dawna nazwa miejscowości	---
-----------------------------	-----

7. Nr działki	
---------------	--

8. Opis lokalizacji	Pomnik usytuowany jest jako pierwszy z lewej strony od głównego wejścia na cmentarz partyzancki.
---------------------	---

10. Opis obiektu	Płyta stojąca i leżąca - czerwony piaskowiec tumliński, płyta stojąca o wym. 126 cm x 105 cm; podstawa tej płyta ma wymiary: wys. 33 cm, szer. 80 cm; płyta leżąca ma kształt sześciianu; popiersie, tablica główna (58,5 x 76), mała tabliczka umieszczona u podstawy płyty leżącej, herb Kielc i godło Polski (48 cm x 40 cm), litery z płyty stojącej, odlane z brązu.
------------------	--

11. Nazwa obiektu

Mogiła byłego prezydenta miasta Kielc Stefana Artwińskiego.

12. Lokalizacja	Pomnik usytuowany jest jako pierwszy z lewej strony od głównego wejścia na cmentarz partyzancki
-----------------	--

14. Właściciel działki	
------------------------	--

15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	<p>Płyta stojąca i leżąca - czerwony piaskowiec tumliński, płyta stojąca o wym. 126 cm x 105 cm; podstawa tej płyty ma wymiary: wys. 33 cm, szer. 80 cm; płyta leżąca ma kształt sześcianu; popiersie, tablica główna (58,5 x 76), mała tabliczka umieszczona u podstawy płyty leżącej, herb Kielc i godło Polski (48 cm x 40 cm), litery z płyty stojącej, odlane z brązu. Treść napisu:</p> <p>STEFAN ARTWIŃSKI PS "STARY" "DĘBNO" URODZONY W IGŁOWNI ZA KONFLIKT Z CARSKIM URZĘDNIKIEM WYDALONY Z "WILCZYM BILETEM" ZE SZKOŁY W PIŃCZOWIE MATURĘ ZDAŁ EKSTERNISTYCZNIE UKOŃCZYŁ FARMACJĘ NA UNIWERSYTECIE WARSZAWSKIM OD ROKU 1901 WŁAŚCICIEL APTEKI W KIELCACH W LATACH I WOJNY ŚWIATOWEJ CZŁONEK RADY OKRĘGOWEJ ZIEMI KIELECKIEJ PREZES TOWARZYSTWA "PIECHUR" ORGANIZATOR SCHRONISKA DLA LEGIONISTÓW DZIAŁACZ POLSKIEJ ORGANIZACJI WOJSKOWEJ OD ROKU 1906 CZŁONEK RADY MINISTRÓW PREZES "ZWIĄZKU STRZELECKIEGO" CZŁONEK FEDERACJI "POLSKICH ZWIĄZKÓW OBRONCÓW OJCZYZNY" CZŁONEK RADY NADZORCZEJ SPÓŁDZIELCZEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO BBWR DZIAŁACZ PCK PREZYDENT MIASTA KIELCE 1934 - 1939 OD 1935 ROKU SENATOR RZECZYPOSPOLITEJ ODZNACZONY M.IN: KRZYŻEM ORDERU POLONIA-RESTITUTA KRZYŻEM NIEPODLEGŁOŚCI PO WKROCZENIU NIEMCÓW POZOSTAŁ NA STANOWISKU KOMISARZ CYWILNY OKRĘGU KIELECKIEGO KONSPIRACYJNEJ ORGANIZACJI "ORŁA BIAŁEGO" ARESZTOWANY PRZEZ GESTAPO I ZAMORDOWANY W PIERWSZYCH DNIACH LISTOPADA 1939 KIELCE WRZESIEŃ 1989 (tabliczka z dołu) W 50 ROCZNICĘ WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ SPOŁECZEŃSTWO MIASTA KIELCE</p>
18. Bibliografia	<p>L. Kaczanowski, B. Paprocki, Miejsca pamięci narodowej 1939-1945 w województwie kieleckim, Kielce 1989 A. Massalski, S. Meducki, Kielce w latach okupacji hitlerowskiej 1939-1945, Wrocław 1986</p>
19. Rok powstania obiektu	
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	
22. Okres historyczny	II_ wojna_ światowa_
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: polska_
25. Osoby	<p>Stefan Artwiński ps. "Stary", "Dębno"; w latach I wojny światowej członek Rady Okręgowej Ziemi Kieleckiej, prezes Towarzystwa "Piechur", organizator Schroniska dla Legionistów, działacz polskiej organizacji wojskowej, od 1906 r. członek Rady Ministrów, prezes "Związku Strzeleckiego", członek Federacji "Polskich Związków Obrońców Ojczyzny", członek Rady Nadzorczej Spółdzielczego Instytutu Wydawniczego BBWR, działacz PCK, Prezydent Miasta Kielc w latach 1934 - 1939, od 1935 r. Senator Rzeczypospolitej, komisarz cywilny okręgu kieleckiego konspiracyjnej organizacji "Orła Białego", aresztowany przez gestapo i zamordowany w pierwszych dniach listopada 1939 r., odznaczony m.in.: Krzyżem Orderu Polonia - Restituta, Krzyżem Niepodległości.</p>

Zdjęcia

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-016

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	pomnik_
3. Liczba pochowanych	brak; w tym zidentyfikowanych: 0
4. Nazwa lokalizacji	Cmentarz Wojska Polskiego ul. Ks. P. Ściegiennego
5. Rodzaj lokalizacji	cmentarz Wojska Polskiego
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Pomnik umieszczony jest w zachodniej części cmentarza Wojska Polskiego w kwaterach zajętych pod pochówki powstańców i żołnierzy z lat 1863-1921
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Pomnik o wym. 330 cm x 100 cm wykonany z marmuru bolechowickiego, płyta na pomniku ma wymiary: wys. 130 cm, szer. 57 cm. Płyta Nieznanego Żołnierza wykonana z granitu (60 cm x 100 cm) umieszczona jest przed pomnikiem. Litery ryte. Po bokach znajdują się betonowe podstawy pod znicze.
11. Nazwa obiektu	Pomnik poległych w latach 1863 - 1921
12. Lokalizacja	Pomnik zlokalizowany w zachodniej części cmentarza Wojska Polskiego w kwaterach zajętych pod pochówki powstańców i żołnierzy z lat 1863-1921.
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Pomnik o wym. 330 cm x 100 cm wykonany z marmuru bolechowickiego, płyta na pomniku ma wymiary: wys. 130 cm, szer. 57 cm. Płyta Nieznanego Żołnierza wykonana z granitu (60 cm x 100 cm) umieszczona jest przed pomnikiem. Litery ryte. Po bokach znajdują się betonowe podstawy pod znicze. Treść napisu: 1863 1921 BOHATEROM WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI NIEZNAHEMU ŻOŁNIERZOWI KIELCE 12-IV-1925 R.
18. Bibliografia	Urszula Oettingen, Cmentarze I wojny światowej w województwie kieleckim, Kraków 1988
19. Rok powstania obiektu	IV.1930
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	rzeźba orła - Maria Łaskiewicz
22. Okres historyczny	
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	
25. Osoby	

Zdjęcia

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-017

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki
Gmina	Kielce
1. Miejscowość	Kielce
2. Rodzaj obiektu	grób_ pojedynczy_
3. Liczba pochowanych	1; w tym zidentyfikowanych: 1
4. Nazwa lokalizacji	Wzgórze Zamkowe w Kielcach
5. Rodzaj lokalizacji	
6. Dawna nazwa miejscowości	---
7. Nr działki	
8. Opis lokalizacji	Mogiła umieszczona jest w północno - zachodnim narożniku, dawnego cmentarza katedralnego.
9. Opis topografii	---
10. Opis obiektu	Tablica nagrobkowa wykonana z piaskowca tumlińskiego o wym. 152 cm x 90 cm. Na płycie umieszczone są ryte w kamieniu: skrzyżowane kosy, napis i krzyż. Ogrodzenie wykonane w formie czterech sześciobocznych słupków, połączonych żelaznym kutym łańcuchem.
11. Nazwa obiektu	Nagrobek Bartosza Głowackiego
12. Lokalizacja	Mogiła umieszczona jest w północno - zachodnim narożniku, dawnego cmentarza katedralnego
13. Ochrona konserwatorska	
14. Właściciel działki	
15. Zarządca działki	
16. Nr obiektu	brak
17. Opis obiektu	Tablica nagrobkowa wykonana z piaskowca tumlińskiego o wym. 152 cm x 90 cm. Na płycie umieszczone są ryte w kamieniu: skrzyżowane kosy, napis i krzyż. Ogrodzenie wykonane w formie czterech sześciobocznych słupków, połączonych żelaznym kutym łańcuchem. Treść napisu na nagrobku: WOJCIECH BARTOSZ GŁOWACKI BOHATER SPOD RACŁAWIC RANNY POD SZCZEKOCINAMI ZMARŁ W KIELCACH 9.VI.1794
18. Bibliografia	Hanna Wójcik-Łagan, Wycieczki Historyczne, Kraina Świętokrzyska, Ponidzie, Wycieczki szkolne, Kielce 1995 "Pamiętnik Koła Kielczan" t.III 1929
19. Rok powstania obiektu	11.11.1928 r.
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	
22. Okres historyczny	Okres_ przed_ 1914
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	Narodowość: polska_
25. Osoby	Wojciech Bratosz Głowacki, ranny pod Szczekocinami, zmarł w Kielcach dn. 9.VI.1794
Zdjęcia	

KARTA OBIEKTU

Nr wew. 01-01-018

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki

Gmina

Kielce

1. Miejscowość

Kielce

2. Rodzaj obiektu	pomnik_
-------------------	----------------

3. Liczba pochowanych	brak; w tym zidentyfikowanych: 0
-----------------------	---

4. Nazwa lokalizacji

Cmentarz Stary ul. ks. P. Ściegiennego

5. Rodzaj lokalizacji

Cmentarz Stary

6. Dawna nazwa miejscowości	---
-----------------------------	-----

7. Nr działki	
---------------	--

8. Opis lokalizacji	Pomnik usytuowany przy murze Cmentarza Starego, z prawej strony od bramy wejściowej umieszczonej przy budynku administracyjnym tegoż cmentarza.
---------------------	--

10. Opis obiektu	<p>Cokół pomnika wykonany jest z granitu śląskiego o wym. 200 cm x 90 cm. Napis oraz elementy ozdobne zrobione są z żeliwa. Kamienne otoczki leżące przed pomnikiem są granitami szwedzkimi. Umieszczone na murze cmentarza 43 płytki z nazwiskami zrobione są ze sjenitu. Pomnik ma formę pionowej płyty, stylizowanej w jej górnej części na róg celi więziennej (charakterystyczny fragment kraty okiennej i zagięcia ściany). W górnym lewym rogu pomnika, obok napisu umieszczony jest znak Związku Sybiraków. Pod napisem znajduje się para kajdan z łańcuchami przechodzącymi w gałęzie cierni.</p>
------------------	---

11. Nazwa obiektu

Symboliczny pomnik poświęcony Polakom zsyłanym i wywożonym na Syberię

12. Lokalizacja	Pomnik usytuowany przy murze Cmentarza Starego, z prawej strony od bramy wejściowej umieszczonej przy budynku administracyjnym tegoż cmentarza.
-----------------	--

14. Właściciel działki	
------------------------	--

15. Zarządca działki	
----------------------	--

16. Nr obiektu

brak

17. Opis obiektu	Cokół pomnika wykonany jest z granitu śląskiego o wym. 200 cm x 90 cm. Napis oraz elementy ozdobne zrobione są z żeliwa. Kamienne otoczki leżące przed pomnikiem są granitami szwedzkimi. Umieszczone na murze cmentarza 43 płytki z nazwiskami zrobione są ze sjenitu. Pomnik ma formę pionowej płyty, stylizowanej w jej górnej części na róg celi więziennej (charakterystyczny fragment kraty okiennej i zagięcia ściany). W górnym lewym rogu pomnika, obok napisu umieszczony jest znak Związku Sybiraków. Pod napisem znajduje się para kajdan z łańcuchami przechodzącymi w gałęzie cierni.
------------------	--

18. Bibliografia

Z. Sabat, T. Sabat, Cmentarz Stary w Kielcach, Przewodnik po wybranych grobach ludzi zasłużonych dla regionu, Kielce 1995

19. Rok powstania obiektu	1994 r.
20. Opis powstania obiektu	
21. Autor projektu	Sławomir Micka
22. Okres historyczny	
23. Podstawy zakwalifikowania	
24. Przynależność	
25. Osoby	<p>Józef Ignatowicz, prac. ambasady RP w Kownie, zm. na Syberii 1904-1944 Ildefons Hołownia, 1900 - 1947, zm. w Kotłásie Kolonna nr 2 Grzegorz Kozakiewicz, lat 39, zginął w Katyniu Franciszka Kołodzińska, lat 40, Bronisława Kołodzińska, lat 68, zm. na Sybirze w 1942 Michał Starczewski, 1904 - 1942, zm. w tajdze Krasnojarskiego Kraju Kazimierz Jaworski, nauczyciel, wywieziony z rodziną do Krasnowodzka - Swierdłowska Obł., zm. 31.III.1943 r. w wieku 60 lat Aniela Kozakiewicz, lat 37, Wanda Kozakiewicz, lat 9, zm. w Kazachstanie w 1944 r. Jan Kogut, lat 67, zm. w tajdze Sybiru Klemens Januszewski, więzień Kotłásu, zm. w 1943 r. w Kazachstanie. Jadwiga Januszewska, Sybiraczka, zm. 1990 r. Stanisław Kaczor, lat 33, zm. w Kazachstanie Józef Kaczor, 1894-1940, Legionista, więzień Ostaszkowa Antoni Jasiński, kapitan W.P., zginął w Starobielsku Janina Skokowska, ur. 1923 r. w Grodnie, zm. 1944 r w Akmolińsku, Kazachstan Witalis Piszczyk, Legionista - Sybirak, 1940-1955 Leontyna Kozicka, lat 76, zm. w 1942 r. w tajdze Sybiru Donald Haber, więzień Workuty, 1949-1955, zm. 1993 r. Jadwiga Stocka, 1905-1995, Sybiraczka - Matka Polka 1941-1945, autorka wspomnień Jan Płocki, ur. 1903 w Kielcach, kpt. KOP w Równem, zginął z rąk NKWD Bolesław Kozicki, lat 46, zm. w 1941 r. w tajdze Sybiru Józef Rysiak, Legionista, zm. w 1942 r. w Archangielsku st. sierż. Stanisław Bartkowiak, lat 52, zm. w 1941 na Syberii, Legionista Maria Dzikowska, 1903-1974, Sybiraczka, 1940-1946 Wanda Dzikowska, 1926-1960, Sybiraczka 1940-1946 Jan Chotyński, Sędzia z Mościsk, oficer rez., zginął w Starobielsku gen. dyw. WP Mieczysław Linde, ur. w 1868 zginął w więzieniu w Kijowie w 1940 r. Stefan Maliszewski, ur. w 1905 r., ppor piechoty WP, więzień Kozielska, zamordowany w 1940 r. przez NKWD. Spoczywa na "Nieludzkiej Ziemi". Pokój jego duszy Katarzyna Tomaszewska, zm. w Kazachstanie 30.IV.1944 r. Pokój jej duszy. plut. KOP Jan Żabski i syn Edward, zm. 1942 w Swierdłowskiej Obł. Romuald Wardecki, lat 60, zm. w 1944 r. na Uralu Eustachy Moreclad, ur. 1896 r., zamordowany przez NKWD w 1941 r. w Pińsku Józef Furmanek z Daleszyc - Sybirak, żołnierz spod Monte Cassino, ur. 1860-1973 Edward Dzikowski, 1887-1974, więzień Mińska, Moskwy, Swierdłowska, Darieska Józef Dolus, lat 56, zm. 1943 r. Maikain Żółto na Syberii Julian Leon Linde, ur. w 1884 r., właściciel Czeremchowa, zginął w więzieniu w Stanisławowie w 1945 r. Antonia Kozicka, lat 71, Janusz Kozicki, lat 61, zesańcy Sybiru 1940-1946 Franciszek Kowalski, 1886-1940, Legionista, Oficer KP w Tarnopolu. Zamordowany przez NKWD, spoczywa w Miednoje Maria Kowalska, 1891-1983, żona oficera KP w Tarnopolu, zesłana na Sybir w 1940 r. z 4-ma synami. Władysław Luzek, więzień Sybiru 1940-1943 Bogusława Kossakowska, lat 20, Ziemowit Kossakowski, lat 17, zm. 1942 r. na Syberii w tajdze Archangielskiej Ob. Maria Krynicka, Basia lat 9, Wojtek lat 7, zm. 1941 r. w Kazachstanie Żołnierzy gen. Andersa, Sybiraków z Tarnopola, braci Kowalskich, ppor Kazimierza ur. 1920, mjr Tadeusza ur. 1922, sierż. Mieczysława ur. 1924. Walczących o wolną RP. Poleca Bogu Sybirak 1940-1946 brat Leon Jan Mamczak, lat 64 - zm. 1941 r. w tajdze Omkiej Obł. Kazimierz Błaszczak, leśniczy, 1901-6.04.1942, uwięziony 10.02.1940. Zmarł na Syberii w Krasnojarskim Kraju.</p>

Zdjęcia

[Drukuj](#)

[Generuj PDF](#)

[Powiadom](#)

[Powrót](#)
